

26. 7. 2007

ID: 49333

Překročení horní hranice některého druhu trestu

Překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu určitému pachateli lze zásadně považovat za uložení druhu trestu, který je v zřejmém rozporu s jeho účelem ve smyslu § 266 odst. 2 tr. ř.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 4 Tz 23/2007, ze dne 28.3.2007)

Nejvyšší soud České republiky projednal ve veřejném zasedání stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti České republiky ve prospěch obviněného L. K., proti pravomocnému trestnímu příkazu Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, a podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř. rozhodl tak, že pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, byl porušen zákon v ustanoveních § 36, § 45a odst. 1 tr. zák. a v řízení předcházejícím též v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. v neprospěch obviněného L. K. Napadený trestní příkaz se zrušuje v celém rozsahu. Zrušují se též všechna další rozhodnutí na zrušený trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Okresnímu soudu v Mostě se příkazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006, byl obviněný L. K. uznán vinným trestným činem řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. jehož se dopustil tak, že dne 4. 8. 2006 kolem 22.30 hodin v M., na ul. Ch., řídil osobní vozidlo Citroen, aniž by měl oprávnění k řízení motorových vozidel podle § 81 odst. 4 písm. a) zák. č. [361/2000](#) Sb., za což byl odsouzen podle § 180d tr. zák. s přihlédnutím k § 314e odst. 2 za použití § 45 odst. 1, 2, 3 a § 45a odst. 1 tr. zák. k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu tří roků. Trestní příkaz společně s návrhem na potrestání byl obviněnému doručen dne 25. 8. 2006 a dne 28. 8. 2006 podal proti trestnímu příkazu obviněný odpor. Ve věci bylo dne 11. 9. 2006 nařízeno hlavní líčení a dne 27. 9. 2006 vyhlásil Okresní soud v Mostě odsuzující rozsudek, jímž byl obviněný L. K. opětovně uznán vinným trestným činem řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. a byl mu uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin a podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu jednoho roku. Rozsudek dnem vyhlášení nabyl právní moci.

Trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, byl obviněný L. K. uznán vinným trestným činem řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d tr. zák. jehož se dopustil tak, že dne 10. 9. 2006 kolem 13.00 hodin v M., na ul. Ch., řídil osobní vozidlo Citroen BX, aniž by měl oprávnění k řízení motorových vozidel podle § 81 odst. 4 písm. a) zák. č. [361/2000](#) Sb., a při odbočování vlevo narazil na ul. L. Š. do domu, za což byl odsouzen podle § 180d tr. zák. s přihlédnutím k § 314e odst. 2 za použití § 45 odst. 1, 2, 3 a § 45a odst. 1 tr. zák. k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 200 hodin. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu dvou roků. Trestní příkaz společně s návrhem na potrestání byl obviněnému doručen dne 25. 10. 2006 a právní moci nabyl dne 3. 11. 2006.

Proti pravomocnému trestnímu příkazu Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, podal ministr spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného L. K. Vytkl v ní, že zákon byl porušen v ustanoveních § 36 a § 45a odst. 1 tr. zák. a v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. v řízení předcházejícím.

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti namítl, že Okresní soud v Mostě se neřídil

ustanoveními § 36 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák., neboť napadeným trestním příkazem byla překročena hranice 400 hodin stanovená jako maximální výměra pro trest obecně prospěšných prací vzhledem k dříve uloženému trestu obecně prospěšných prací trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006.

Závěrem stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil podle § 268 odst. 2 tr. ř., že trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, byl porušen zákon v neprospěch obviněného L. K. ve vytykaném směru, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadený trestní příkaz zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky podle § 267 odst. 3 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející, a dospěl k závěru, že zákon porušen byl.

Podle § 36 tr. zák. platí, že pokud soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou trestním zákonem pro tento druh trestu. Podle § 45a odst. 1 může soud uložit trest obecně prospěšných prací ve výměře od 50 do 400 hodin.

V případě projednávané trestní věci byl obviněný L. K. nejprve odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006 (doručen 25. 8. 2006), k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 300 hodin a poté byl odsouzen trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006 (doručen 25. 10. 2006), k dalšímu trestu obecně prospěšných prací, tentokrát ve výměře 200 hodin.

Jak vyplývá ze sdělení Probační a mediační služby, střediska Most, ze dne 11. 1. 2007, v době, kdy byl vydán napadený trestní příkaz, tj. dne 19. 9. 2006, ještě ani nezahájil (ani zahájit nemohl vzhledem k podanému odporu) obviněný L. K. výkon trestu obecně prospěšných prací, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006.

Za této situace je zřejmé, že trest obecně prospěšných prací uložený obviněnému L. K. trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, ve výměře 200 hodin spolu s dosud nevykonanou částí dříve uloženého trestu obecně prospěšných prací přesahoval o 100 hodin nejvyšší výměru dovolenou trestním zákonem pro trest obecně prospěšných prací, která je stanovena na 400 hodin.

Z uvedeného vyplývá, že Okresní soud v Mostě trestním příkazem ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, porušil zákon v ustanovení § 36 tr. zák. a § 45a odst. 1 tr. zák. ve výroku o ukládaném trestu obecně prospěšných prací ve vztahu k obviněnému L. K.

Z obsahu trestního spisu vedeného u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 3 T 213/2006 dále vyplývá, že Okresní soud v Mostě měl informaci o trestním řízení vedeném v trestní věci obviněného L. K. u téhož soudu pod sp. zn. 3 T 167/2006. Tato skutečnost vyplývá z lustra na návrhu na potrestání, která je založena na č. l. 75 předmětného trestního spisu. Přesto, že obě trestní věci projednávala stejná samosoudkyně nezjišťovala, zda obviněný L. K. trest obecně prospěšných prací, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006, vykonal, v důsledku čehož neshromáždila všechny údaje potřebné pro rozhodnutí ve věci. Okresní soud v Mostě tak nezjistil skutkový stav věci v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí, důkazy chybně zhodnotil, v důsledku čehož byl napadeným trestním příkazem porušen zákon i v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. v neprospěch obviněného L. K.

Je zřejmé, že všechna porušení zákona, která Nejvyšší soud zjistil na základě důvodů uvedených v podané stížnosti pro porušení zákona, se týkají výhradně výroku o trestu napadeného rozsudku. Podle § 266 odst. 2 tr. ř. však lze proti výroku o trestu podat stížnost pro porušení zákona jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.

Podle názoru Nejvyššího soudu je třeba překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu určitému pachateli zásadně považovat za uložení druhu trestu, který je v zřejmém rozporu s jeho účelem ve smyslu § 266 odst. 2 tr. ř.

Význam zákonných trestních sazeb spočívá mimo jiné v tom, že každá zákonná trestní sazba odpovídá stupni

nebezpečnosti pro společnost, který je charakteristický pro trestné činy, pro které lze trest v dané trestní sazbě uložit, její rozmezí je přitom stanoveno tak, aby směřovala k naplnění účelu takto ukládaného trestu. K dosažení účelu trestu stanoveného trestním zákonem tedy musí být správně stanoven nejen druh trestu, ale i jeho výše, pouze správně stanovený trest v otázce druhu i výše vede k naplnění účelu trestu. Překročení horní hranice zákonné sazby některého druhu trestu uložením několika samostatných trestů tohoto druhu má proto za následek, že takto stanovený druh trestu zásadně nemůže splnit účel trestu, k jehož naplnění směřuje zákonem stanovená trestní sazba.

V daném případě je nepochybně trest obecně prospěšných prací, který spolu s dříve uloženým trestem téhož druhu přesahuje horní hranici zákonné trestní sazby o 100 hodin, v zřejmém rozporu s jeho účelem.

Nejvyšší soud proto podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 19. 9. 2006, sp. zn. 3 T 213/2006, byl porušen zákon v ustanoveních § 36, § 45a odst. 1 tr. zák. a v řízení předcházejícím v ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. v neprospěch obviněného L. K., podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadený trestní příkaz zrušil v celém rozsahu, neboť výrok o vině v trestním příkazu nemůže sám o sobě zůstat pravomocný se zřetelem na důsledky případně podaného odporu proti výroku o trestu uvedené v § 314g odst. 2 tr. ř. (podáním odporu se ruší celý trestní příkaz). Nejvyšší soud dále zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušený trestní příkaz obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 270 odst. 1 tr. ř. bylo Okresnímu soudu v Mostě přikázáno, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, přičemž aby při rozhodování o trestu obviněného L. K. respektoval všechna zákonná ustanovení pro ukládání trestu.

Samosoudce Okresního soudu v Mostě v nově provedeném řízení doplní dokazování spisem téhož soudu sp. zn. 3 T 167/2006, aktuálním opisem rejstříku trestů obviněného, jakož i zprávou Probační a mediační služby České republiky, středisko Most, zda a případně v jakém rozsahu obviněný trest obecně prospěšných prací, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Mostě ze dne 14. 8. 2006, sp. zn. 3 T 167/2006, vykonal. Provedením a vyhodnocením těchto důkazů společně s důkazy, které jsou již součástí trestního spisu, může Okresní soud v Mostě dospět k závěru o uložení adekvátního druhu trestu a jeho výměry.

Samosoudce Okresního soudu v Mostě bude při svém rozhodování omezen ustanovením § 273 tr. ř., které zakazuje, aby novým rozhodnutím došlo ke zhoršení postavení obviněného, neboť stížnost pro porušení zákona byla podána v jeho prospěch a Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona, k němuž došlo v neprospěch obviněného (zákaz reformationis in peius).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)